

26 SIDER DANMARKS HYGGELIGSTE UGEBLAD

SØNDAG

NR. 24 26.5.2024 - KR- 41,95

**DET VAR EN BOG HUN
BARE MÅTTE SKRIVE**

"Jeg tror godt, jeg kan
tillade mig at klappe mig
selv på skulderen"

**3 lette opskrifter til
din sommerferie**

**4 blomster, der ikke
må mangle i haven
denne sommer**

**HVOR SKAL DU HEN
TIL SOMMER?**

Hanne Fritz fortæller dig
de bedste destinationer.

OPERA
CHEF

**Elisabeth
Linton**

"Hvis jeg bare sidder
og hopper og bliver
frustreret, kommer jeg
ingen vejne"

VELKOMMEN TIL SØNDAG

Endnu en uge, endnu en SØNDAG

Velkommen til denne uges SØNDAG, hvor vi endnu en gang samler inspiration og livsglæde, vores skønne læsere. Sommeren er over os, og med den kommer de lange, lyse dage, der inviterer os til at sætte tempoet lidt ned og nyde livets små glæder. Vi bringer blandt andet har vi udvalgt en sand buffet af lette, smagfulde sommerretter, der passer perfekt til sommerens varme dage. Disse retter er ikke blot lækre, men også nemme at tilberede, så I kan bruge mere tid på at nyde solen.

Derudover bringer vi gode råd om, hvordan I kan holde en hyggelig have, der ikke overvælder sanserne.

Sommeren er den perfekte tid til at nyde haven, med blomster, der trives i det danske sommerklima, kan I skabe et blomstrende og velduftende paradis lige uden for jeres dør.

Vi bringer jer også to spændende interviews med et par succesfulde kvinder, Elisabeth Linton, operachef for det kongelige teater og Elsebeth Egholm, forfatter og helt igennem skønt menneske.

God læselyst.

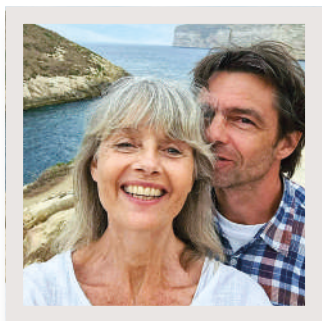
Maria Meng

Chefredaktør, Maria Meng

ELSEBETH PÅ GOZO

Elsebeth Egholm har fundet sin egen lille oase på maleriske Gozo. Fra hendes terrasse med udsigt over det azurblå hav kan hun både nyde den storslåede natur og fordybe sig i skrivningen af fremtidige noveller. Ja, og kæresten kan hun selvfølgelig også lide.

Interviewet med Elsebeth finder du på side 22.

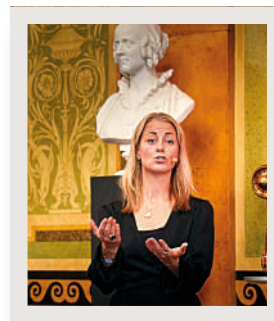

1. KLASSES GRØD

Det er vildt, hvor små skandaler og i Danmark kan virke når vi sammenligner os med omverden. I USA ser de kun sort og hvid, man er med den ene eller den anden og så er det surt når ens nabo er med den anden. Men, hvordan kan det få en til at tænke på grød? Det fortæller Ulla Terkelsen om på side 23.

I OPERAENS BAGHAVE

Er det ikke bare et smukt syn? Det syntes Elisabeth Linton i den grad. Den ivrige operachef har kæmpe ambitioner for Det Kongelige Teaters opera. Den sene have i forlængelse af det ikoniske operahus nyder stor opmærksomhed af den svensk-danske operachef. Elisabeth har store ambitioner om at lokke befolkningen i operaen. Læs mere om dem på side 6.

Indhold

Artikler

SØNDAG	2
Kultur	4
Skøn odør	12
I DIN HAVE	12
Horoskop	16
Mad	17
Side 18 One in a melon!	
Side 20 En skålfuld sommer	
Forfatter Elsebeth Egholm	22
Rejsetips	26
synspunkt	27

SØNDAG

MEDIECHEF (ANSVARSHAVENDE)

Camilla Kjems

CHEFREDAKTOR

Maria Meng

REDAKTIONSCHEF

Cecilie Rosfort-Nees

JOURNALISTER

Tine Bendixen

Britta Bjerre

Johanne Bille

REDAKTIONS KOORDINATORER

Sara Petersen Razavi

Frida Oda Olsen

KREATIV ANSVARLIG

Susanne Dyrhauge

ART DIRECTORS

Jesper Bjerg

Michelle Nielsen

Pernille Rosenbak

FAGSTOF

Lisa Westesen

(mad)

Kenn Römer Bruhn

(have)

FORSIDEFOTO

Stine Heilmann

WEBSITE

soendag.dk

ABONNEMENT

72 34 20 54 (Man.-tors. 9-15 og

fredag 9-14.30) abo@aller.dk

SELVBETJENING

allerservice.dk

ANNONCER

72 34 26 26

TRYK

ESKOPEDIA

ISSN 0026-0913

POSTADRESSE

SØNDAG

Postboks 420

0900 København C

Telefon: 72 34 20 00

Fax: 72 34 20 05

Mail: soendag@soendag.dk

BESØGSADRESSE

Havneholmen 33

1561 København V

OPHAVSRET OG VILKÅR

Tekst, grafik, billeder, lyd og andet indhold heri er beskyttet efter lov om ophavsret. Billeder, med undtagelse af visse AI genererede tilhører ikke mig, de er behandlet og redigerede og viser ikke realiteten. Dette er en intern skoleopgave og ikke til kommerciel brug.

Kultur

SPOT PÅ BEGIVENHEDER, BØGER, TEATER, FILM, TEATER, KUNST OG MUSIK

Michael Keaton spiller lejermorderen John Knox, der kæmper mod tiden - og sin demenssygdom - i "Knox Goes Away".

FILM

DEN STORE GLEMSEL

MICHAEL KEATON instruerer sig selv i "Knox Goes Away", der er lige så original, som den er effektiv. Keaton spiller John Knox, lejermorder, der får konstateret en særlig aggressiv form for demens, der inden for få uger vil få hans verden til at forsvinde ud i tågerne. Lægen anbefaler ham at få styr på alle praktiske forhold og booke en plads på et plejehjem. Nu. Men da Knox' søn Miles, som han ikke har haft kontakt med i årevis, pludselig dukker op i hans køkken med en blodig hånd, udtænker Knox en sidste plan, der er både gal og genial. Hvis altså han når at udføre den, mens han stadig kan huske detaljerne. Det lyder måske mest af alt som oplægget til en komedie, og der er da også flere oneliners, der får en til at trække på smilebåndene. Men "Knox Goes Away" er faktisk også en temmelig seriøs udforskning af, hvad det vil sige gradvist at miste både hukommelse og identitet. Samtidig med, at den er effektiv og underholdende thriller, hvor vi – selvsagt – hepper mere på lejermorderen end på den politistyrke, der altid er lige tre skridt bagefter, **GREGORY POIRIER** har skrevet manuskriptet, der formår at holde os til ilden, selv om vi nok aner, hvor det hele bærer hen. Men det der kommer mest bag på en, er nok, hvor rørende "Knox Goes Away" egentlig er. For jo – man kan sagtens blive rørt til tårer af en iskold dræber. For demens kan ramme alle.

Knox Goes Away. Biograf premiere 30. maj.

BØGER

LIVSVIDNER FRA NÆSTVED

På den ene side er det en levende og kompleks skildring af et venindepar, som **SUSAN KNORRENBORG** har skrevet med sin debut "Spørg John". På den anden side er der en del, der skurrer med fortællingens hektiske tempo. Anekdoterne popper op alle steder, så der ikke bliver ro til at dvæle ved selve det, der faktisk sker i "Spørg John", og samtidig virker anekdoterne, som om vi for alt i verden skal skraldgrine os igennem historien om kusinerne Tina og Katrine, der er lidt vildere end de fleste Næstved piger. Romanen er imidlertid sjældent morsom, mere overdrevet, og skildringen af Tina og Katri- nes middelklasse miljø, hvor prisen på hakket oksekød kan udfylde de fleste pinlige samtalepauser til en familiemiddag, mangler kærlig solidaritet. Da Katrine flytter til København for at læse sociologi og møder den kulturdannede Frederik, bliver Tina overladt til sin egen ustabilitet og forkærlighed for mænd, der behandler hende dårligt, og Katrine forsøger desperat at redde den veninde, der ikke kan hjælpe sig selv. Det er på mange måder en fin historie, som romanen imidlertid har for travlt til helt at fortælle færdig.

Susan Knorrenborg: Spørg John. Lindhardt og Ringhof, 240 kr.

MUSIK

Musikfestivalen Northside løber af stablen fra 6. til 8. juni i Aarhus med blandt andre Pulp og Massive Attack på pladsen.

AF LOUISE KIDDE OG ANNA MØLLER. FOTO JOHN NIELSEN, ASKER HALLE OG JESSIE MORGAN

TEATER

KLIMAETS DØDSKAMP

Nåede du ikke at se forestillingen "At lære at dø", i Mungo Park tidligere på året? Så har du chancen igen, når forestillingen i denne uge gæster Prøvehallerne i Valby. På scenen er det blevet klimauge i den lille kommune, og alle medarbejderne er klar. Det er dog temmelig problematisk, at den klimaangste lærer Elin ikke kan holde sine egne følelser tilbage, når hun underviser. Andreas er til gengæld klimaoptimist, og han glæder sig til at starte i Miljøforvaltningen, hvor hans første opgave bliver at tilse byggeriet i en ny stor industrihavn – der kræver, at man fælder byens sidste stykke skov. Det er **VIKTOR TJERNELD**, der har skrevet "At lære at dø".

Teater Mungo Park: At lære at dø. Prøvehallerne. 29. til 31. maj.

TEATER

KLIMAETS DØDSKAMP

Den eksilerede kinesiske kunstner Ai Wei Wei er kendt som en vigtig stemme i kunsten. Han arbejder med forskellig materialer, blandt andet veste og legoklodser. Til sommer præsenterer han installationen "Water Lilies #1" fra 2022 på Ordrupgaard. Værket, der består af over 650.000 klodser og måler 15 m, er Wei Wei største legoværk. En rematerialisering af Claude Monets ikoniske maleri "Water Lilies". Mens Monet fokuserer på skønhed, trækker Wei Wei tråde til sin barndom en kinesisk arbejdslejr, symboliseret ved en sort dør blandt de farvestrålende åkander, som repræsenterer døren til jordhulen, hvor han tilbragte fem år med sin far.

Water Lilies 1#: Ordrupgaard. 31. maj til 19. januar 2023.

MUSIK

UNGDOMMENS STEMME

Londonbaserede Alfie Templeman, i starten af tyverne, er allerede blevet anerkendt som en stor ny sangskriver. Han begyndte at lave musik som 13-årig, debuterede med albummet "Mellow Moon" i 2022 og er nu klar med "Radio-soul", som udkommer i denne uge. På det nye album eksperimenterer han med genrer og tilføjer syrlig humor til sine tekster uden at miste den glæde, der prægede debutalbummet. Sangene på "Radiosoul" er baseret på idéer fra de sidste syv år og er skabt i samarbejde med musikalske helte som Nile Rodgers, Justin Young og Charlie J. Perry.

Alfie Templeman: Radiosoul. Udkommer 7. juni.

OPERACHEF ELISABETH LINTON

“Hvis jeg bare sidder og hopper og bliver frustreret, kommer jeg ingen vejne”

Gennem hele sit arbejdsliv har operachef i Det Kongelige Teater, Elisabeth Linton, oplevet at blive behandlet anderledes for sit udseende og sit køn. I dag ligger hendes fokus på at åbne operaen for flere danskere. For i en tid med krig og kriser har vi mere brug for kunsten end nogensinde, mener hun.

AF NINA AZOULAY. FOTO MARTIN GOTH

Lige der, siger hun og peger ned bag de gamle efredede kraner, som troner på den gamle dok nord for Operahuset.

- Det kunne være strandstole og måske også sauna om vinteren. Så kunne vi lave koncerter og musikarrangementer på kajkanten.

Vi står på tredje sal i Operaen og kigger ud ad vinduet fra hendes kontor, mens Elisabeth Linton drømmer højt. Det er halvandet år siden, hun tiltrådte som operachef i Det Kongelige Teater med en ambition om at åbne Operaen og musikken endnu mere op for publikum.

- Operaen var en folkegave til danskerne. Derfor synes jeg også, vi har et ansvar for at gøre den til folkeeje, siger hun.

En lille strand på nordsiden af Operaen, bag kranerne, kunne være en måde. Tænk, hvis man også kunne lave friluftsbiofilm om sommeren med filmvisning på Operaens ydermur, fantaserer hun videre, mens blikket

løber over Dokøen og det spejlblanke havnebassin, der reflekterer solen og får København til at ligne et postkort. Grunden nedenfor er kommunens og derfor ikke hendes at råde over. Men det får hende ikke til at holde igen med hverken drømme eller ambitioner. Hun har allerede flere idéer til musikevents i den nye Operaparken, der åbnede i efteråret på den modsatte side af Operahuset, ligesom hun gerne vil lancere barnevognskoncerter for barslende forældre i husets foyer og afternoon tea på den lille scene, Takkelloftet. Idéerne er mange - og tålmodigheden lille. Men det sidste har hun lært at væbne sig med. Det har hun været nødt til.

- Det er et stort hus, det tager tid at lave forandringer. Så jeg skal væbne mig med tålmodighed. Jeg er ekstremt utålmodig, men også enormt stædig, og lige præcis her er den kombination faktisk ret god. Der er cirka 1000 ting, jeg gerne vil gøre, men som jeg ikke bare kan gøre i morgen. Stædigheden hjælper mig til at få tålmodigheden og siger: "O.k., jeg kan ikke gøre det i morgen, men

A portrait of Elisabeth Linton, a woman with shoulder-length blonde hair and blue eyes, wearing a black ribbed turtleneck sweater and gold earrings. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred indoor space with large windows and a railing.

- Kunst er den jord,
vi vokser af som
mennesker og
giver vores sind
næring, mener
Elisabeth Linton.

næste år", og så er det bare med at holde fast, siger hun og slår over i sit modersmål, for på syngende svensk at forklare, at der hinsidan findes en talemåde, som lyder "att vara droppen som urholkar stenen". Og det kan hun sagtens være, tilføjer hun med et hjerteligt grin – dråben, der drypper igen og igen for til sidst at udhule stenen. Derfor har hun besluttet at omfavne det faktum, at Operaen og Det Kongelige Teater er en kompleks organisation.

- Hvis jeg bare sidder og hopper og bliver frustreret, kommer jeg ingen vegne. Hvis jeg skal påvirke denne organisation, skal jeg gøre det med tålmodighed, gennem samarbejde og med forståelse for organisationen, siger hun. Vant til at bevise sit værd.

Elisabeth Linton er uddannet fra Statens Teaterskole som den eneste instruktør, skolen nogensinde har uddannet med speciale i opera. Hun kom til Det Kongelige Teater i sommeren 2022 som ny operachef. Hun er en af tre kunstneriske ledere i huset - de to andre tæller skuespilchef Morten Kirkskov og balletmester Nikolaj Hübbe - og for bordenden sidder teaterchef Kasper Holten, som tidligere var operachef i huset. Alle har de en lang historie i Det Kongelige Teater. At Elisabeth Linton er eneste kvinde i flokken af kunstneriske ledere, spiller ingen rolle. I hvert fald ikke internt.

- Men der må jeg sige, at jeg som kvinde, og måske også som fysisk lille kvinde, gennem hele mit arbejdsliv har oplevet at blive anderledes behandlet, fordi jeg ser ud, som jeg gør. Og så for mit køn, selvfølgelig. Jeg tror ikke, jeg har tal på, hvor mange gange, jeg har fået at vide igennem de sidste 30 år, at "Da jeg så dig første gang, tænkte jeg, at du nok ikke kunne noget, men nu kan jeg jo se, at det kan du godt". Jeg oplever ikke at blive behandlet anderledes her i huset. Det er ret stort faktisk. Men jeg kan se, at blikket på mig nogle gange kan være anderledes udefra, siger hun.

Elisabeth Linton var forberedt på, at hun som ny leder af den kongelige opera ville skulle bevise sit værd, og at der uanset køn vil der være et kritisk blik på den rolle. At der ligger magt og indflydelse i stillingen, er hun også klar over, selv om hun

faktisk ikke selv har set på jobbet på den måde.

- Jeg er gået ind i det ud fra en passion for scenekunsten. Jeg har aldrig tænkt over magten. Det lyder måske en smule naivt. Hvis jeg tager et skridt tilbage nu, kan jeg godt se, at der selvfølgelig er noget magt i det, og selvfølgelig er det også interessant, for ellers sætter man sig ikke i den stol. Men jeg tænker mere på det som et ansvar. At jeg har et kæmpe ansvar, fordi jeg vil det her sted så meget godt, og fordi jeg vil scenekunsten det godt. Så jeg synes, at ansvaret er større end magten.

Ansvaret for kunstnerne og arbejdsmiljøet fik hun også i sit tidligere job, da hun som chefdramaturg i Malmö Opera måtte overtage den daglige drift af teatret fra danske Michael Bojesen, som gik på orlov, mens han blev undersøgt for sager om seksuel chikane i DR Pigekoret, hvor han tidligere var chefdirektør. Den tid har Elisabeth Linton før beskrevet som voldsom og har forklaret, at det for hende handlede om at lytte til bekymringer, men også mane til ro, så længe sagen var uafklaret. Forløbet gjorde det klart for hende, at hun kan lide at "sidde i maskinrummet", styre processerne og give folk de bedste forudsætninger for at præstere godt.

Vi har mere brug for kunsten

Da Elisabeth Linton sidste år tiltrådte som operachef i Det

Kongelige Teater, var det på bagkanten af corona. Teatrene havde gennem flere sæsoner været lukket eller pålagt strikse restriktioner, og krisestemningen fortsatte med krig i Ukraine og stigende inflation. Dengang fortalte hun, at hun mente, vi havde mere brug for kunsten og kulturen end nogensinde. Det gælder også i dag, understreger hun, hvor verden igen - eller stadig - befinder sig i en tilstand af krig og krise.

- Alle elsker at citere Churchill for at sige "Hvad kæmper vi så for?", da man ville skære ned på kunststøtten for at styrke

forsvaret. Citatet har vist sig at være en skrøne, men det gør det ikke mindre godt. Kunst er den jord, vi vokser af som mennesker, som beriger os og giver vores sind næring. Den,

Det farligste vil være, hvis vi lukker i og peger fingre ad hinanden, for så lukker vi også debatten og dialogen. Så bliver vi ikke klogere, og det er jo det, vi gerne vil.

KORT OM ELISABETH LINTON

Født 1973 i Göteborg, bosat i Danmark siden 1997. Hun er uddannet fra Statens Teaterskole som sceneinstruktør og er den eneste instruktør, skolen nogensinde har uddannet med speciale i opera. Hun står bag mere end 50 opsætninger af skuespil, opera og musicals rundt om i Europa og stod også bag den anmelderroste og prisbelønnede danmarkspremiere på "Matilda the musical" på Det Kongelige Teater i 2021. Hun har bl.a. siddet i bestyrelsen for Den Jyske Opera, været chefdramaturg ved Malmö Opera og siden 2022 operachef i Det Kongelige Teater. Privat er hun gift og mor til tre og bor i Helsingør.

der udfordrer os og sætter nye tanker i gang og definerer os som mennesker. Det kan man jo også se i alle de diktaturer, hvor man har forsøgt at styre kunsten. Det er der, kunsten er blevet allermest opfindsom og har skabt kommunikation mellem mennesker på forskellige planer. Jeg tror, at jo grovere og hårdere tiden bliver, jo mere brug for kunsten er der, siger hun og tilføjer, at den også kan trøste eller give os en tro på, at det nok skal gå. At verden kan blive et bedre sted.

En del af udfordringen er at vise, hvorfor opera er relevant i en tid, hvor debatter om ligestilling og diversitet raser, og hvor blikket på mennesker, køn og kærlighed er et andet end det, som hersker i mange af de klassiske operaer hvor en stor del af dem er skrevet af mænd, om mænd og om kvinder, der ofrer sig for mænd.

- Det er en udfordring hele kulturlivet står med, påpeger Elisabeth Linton. Det handler om, hvordan man håndterer de klassiske værker som eksempelvis Giacomo Puccinis "Madame Butterfly", der var på Operaens repertoire dette forår. Det er en af de titler, der er svære, understreger hun.

Den er skrevet af en hvid, midaldrende mand, Puccini, som aldrig selv har været i Japan, aldrig har været i USA, men som skriver en opera om en japansk kvinde, der forelsker sig i en amerikansk mand, føder hans barn og trofast venter på ham, men opdager, da han kommer tilbage, at han ikke har ventet på hende, men giftet sig med en anden. Derfor begår hun det rituelle, japanske selvmord og lader sin søn flytte med sin far til Amerika.

Puccini virkede i en tid, hvor man indenfor den vesterlandske kunst var meget fascineret af fremmede kulturer og lande langt borte, som man ikke vidste meget om. Både indenfor billedkunsten, litteraturen, arkitekturen - og operaen - blomstrede eksotismen.

- Puccini har for eksempel prøvet at gøre sit værk japansk, ved at væve japanske melodier ind i partituret, brug japanske ord og udtryk osv., men det er jo en fantasi, og i dag er vi opmærksomme på det problematiske ved den slags eksotificering, forklarer Elisabeth Linton og tilføjer:

- Der er nogen, der mener, at vi absolut ikke skal spille "Madame Butterfly", og nogen, der synes, at vi bare skal spille den, som den altid er blevet spillet. Selv står hun et sted midt imellem de to synspunkter.

- Vi er nødt til at turde have dialogen og turde være åbne. Det farligste vil være, hvis vi lukker i og peger fingre ad hinanden, for så lukker vi også debatten og dialogen. Så bliver vi ikke klogere, og det er jo det, vi gerne vil, fastslår hun.

- Det vil være forkert at sige, at så spiller vi det ikke. For hvad

sker der så? Så går en masse af vores historie tabt. Det er jo heller ikke godt, for der ligger en stor fare i at miste kontakten til sin historie, siger hun og uddyber:

- Klassikerne er de værker, som har overlevet, fordi de har et meget højt kunstnerisk niveau. At smide dem væk, tror jeg ikke udvikler os, men vi skal se på dem og på, hvad de har at sige os i dag og forholde os til dem og hele tiden prøve at blive klogere. Jeg tror virkelig, opgaven for os alle sammen er at turde være åbne og turde begå fejl - for det kommer vi til at gøre. Det lyder måske lidt frelst, men jeg tror virkelig, at det er dialogen og det at turde være åbne over for hinanden, som er det, der kan få os fremad.

Hun er passioneret, mens hun fortæller, og sidder efterhånden helt ude på kanten af stolen med en ivrig gestikuleren. Det er nemt at blive grebet af. Men også nemt at forestille sig, at hun ikke sjældent bliver mødt med korslagte arme, når hun fører store klassikere ind i en ny tid, fylder flere musicals i programmet og lufter ideer om operabar og friluftskoncert med strandstole.

- Jamen, det er der bestemt også, og lige omkring det her med "Madame Butterfly" kan jeg godt møde sådan en kommentar som: "Ej, hvor er du altså bare svensk!", siger hun og griner højt.

Da jeg blev ansat, sagde Nikolaj til mig - Vi er dine brødre nu

Også når det gælder spørgsmålet om at få flere musicals på programmet, er der publikummer, som spørger, hvorfor Operaen nu skal det.

- Jeg tor, det handler om en tilvænningsfase. Sådan har det altid været, når man laver noget nyt. For mig er det ikke så mærkeligt, for musicals er musikteater, og det er det, vi laver her. Operette kan man kalde for musicalens moder, og den er der ikke nogen, der sætter spørgsmålstejn ved, siger hun.

Tænkepauser i fyrreovnen

I efteråret åbnede den nye Operaparken på sydsiden af Operahuset. Parken, der er på størrelse med tre fodboldbaner, rummer seks haver, blandt andet "Den nordiske skov". Når Elisabeth Linton kan se sit snit til det, tager hun en pause fra og går tur i de seks haver mellem de 600 nyplantede træer og 70.000 planter.

- Jeg elsker det her. At gå ind i junglen eller i vildniset er det bedste jeg ved, siger hun, mens vi bevæger os ad stierne. Undervejs strør hun om sig med nye idéer om bistader på toppen af Operaen, frilufts-koncerter i den nye oase og vandcykler formet som svaner langs havnekanten.

- Det er jo det, der holder mig i gang, siger hun og tilføjer, at der skal være plads til idéerne for at bevare kreativiteten.

- Vi mødes en gang imellem sammen, Nikolaj, Morten og jeg, også for at kunne vende hverdagen, finde konstruktive løsninger og finpudse nye ideer. Da jeg blev ansat, sagde Nikolaj til mig: "Vi er dine brødre nu". Det var så fint, siger hun og spørger, om ikke vi liige skal om på den anden side af Operahuset og se det, hun med et smittende grin kalder "vores kommende strand".

Hun ved godt, at hendes ønskeliste er lang, og idéerne i manges øjne urealistiske. Men det lader hun sig ikke slå ud af. Muligvis er det faktisk noget, hun har øvet sig på hele sit liv, fortæller hun leende.

- Min mor sagde på et tidspunkt, at da jeg var yngre og kom med en idé, som der blev sagt nej til, så sagde jeg bare "O.k." Og så troede de, at jeg havde opgivet det. Men jeg kom som regel tilbage en måned senere og sagde, at det ville jeg stadig gerne. Og sådan blev jeg ved, til jeg fik det igennem. Det har åbenbart været en taktik: "Don't take no for an answer", og den tror jeg, at jeg stadig kører med, siger hun og tilføjer efter et kort øjeblik eftertænksomhed:

- Det er jeg nødt til, for ellers ville jeg blive trist. Jeg er nødt til at tænke, at det nok skal lykkes.

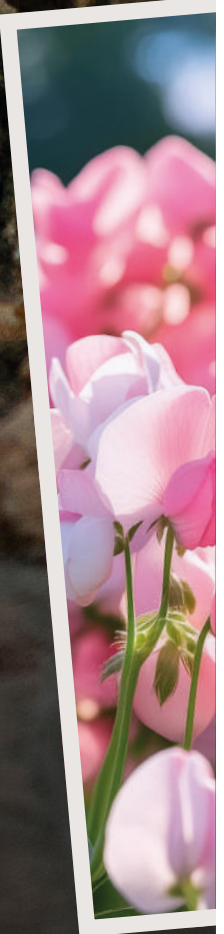
- Hun har sans for at sætte
barren højt, samtidig med
at hun gør tærsklen til
Operahuset lavere for et
stort publikum, har
teaterchef Kasper Holten
sagt om Elisabeth.

A photograph of a stone path leading through a lush garden. On the left, there are various green plants and ferns. On the right, there is a low stone wall. The path is made of flat stones and leads into the distance. The overall scene is a peaceful garden setting.

Skøn odør I DIN HAVE

Der er intet, der kan sammenlignes med glæden ved en smuk, velduftende have i sommermånederne. Haven kan være et fristed, hvor man kan finde ro, nyde naturen og samle tanker. I denne artikel vil vi dele nogle anbefalinger til blomster, der trives i det danske sommerklima og spreder en dejlig, blid duft. Vi håber, at I finder inspiration til at skabe jeres egen lille oase.

Lavendel (Lavandula)

Lavendel er en klassiker i den danske sommerhave. Med sine smukke, lilla blomster og karakteristiske duft er den en favorit blandt mange haveejere. Lavendel trives bedst i fuld sol og vel drænet jord. Udover at være en fryd for øjet og næsen, er lavendel også kendt for sine beroligende egenskaber. Placer den i nærheden af terrassen eller et sted, hvor I ofte opholder jer, og lad den dejlige duft fylde luften.

Lavendel er også kendt for at være en effektiv plante til at holde insekter som myg og møl væk, hvilket gør den ideel at plante i nærheden af opholdsområder. For at sikre optimal vækst, anbefales det at beskære lavendelen årligt efter blomstring, hvilket fremmer en tættere og mere kompakt plante.

Ærteblomster (Lathyrus)

Lathyrus, også kendt som ærteblomster, er kendt for deres vidunderlige duft og smukke, sarte blomster. De findes i et væld af farver og trives bedst i fuld sol. Ærteblomster kræver noget at klatre op ad, så plant dem i nærheden af en støtte. Pluk blomsterne regelmæssigt, det fremmer ny blomstring.

Ærteblomster er også fantastiske til at tiltrække bier og sommerfugle, hvilket bidrager til en livlig have. For at opnå den bedste blomstring er det vigtigt at give dem rigeligt med vand og sørge for, at jorden er næringsrig. Regelmæssig plukning af blomsterne forlænger deres blomstringsperiode og sikrer, at de forbliver sunde og produktive.

**FRANSK INSPIRERET URTEPOTTER.
Ø 50, 40 OG 31 CM,
800 KR, FOR 3 STK.
(NO2SHOP)**

ET VIDUNDERLIGT TILFLUGTSSTED

Jasmin (*Jasminum officinale*)

Jasmin er en flot klatreplante, der fylder haven med sin søde og kraftige duft. Den blomstrer fra midsommer til tidligt efterår med små, hvide blomster. Jasmin trives bedst i fuld sol og kan plantes op ad en mur, et hegn eller en pergola. Dens duft er mest intens om aftenen, så plant den et sted, hvor I kan nyde den, mens I slapper af i haven om aftenen.

Jasmin er også en fantastisk plante til at skabe en romantisk og hyggelig stemning i haven. Dens duft er kendt for at have en beroligende effekt, hvilket gør den ideel til at plante nær siddepladser eller områder, hvor man ønsker at slappe af. For at støtte jasminens vækst kan det være nødvendigt at beskære den regelmæssigt og give den en støtte at klatre op ad.

- Enkeltblomstrende planter er gode, fordi bier, sommerfugle og andre insekter nemt kan komme til at få pollen og nektar. Og, hvis du har køkkenhave, sørger insekterne samtidig for at bestøve dine planter, så du kan høste høste grøntsager og frugter senere på sæsonen.

?!

Storkenæb (Geranium)

Storkenæb er en alsidig, hårdfør stau­de, der trives i både sol og skygge. De findes i mange farver, fra blå og lilla til lyse­rødt og hvidt. Mange sorter har en let, behagelig duft, der tiltrækker bier og sommerfugle. Storkenæb er perfekt til at fylde de tomme steder i haven og giver en lang blomstringsperiode fra tidligt forår til sent efterår.

Storkenæb er også kendt for deres evne til at undertrykke ukrudt, hvilket gør dem til en praktisk og smuk tilføjelse til haven. De kræver minimal pleje og kan let deles og plantes om.

Del dine primulaer

Jeg har nogle smukke primulaer i min have, og jeg har hørt, at jeg kan dele dem for at få flere planter næste år. Hvordan gør jeg det bedst, og hvornår er det rette tidspunkt?

Birgit

At dele primulaer lige efter blomstringen er en god idé. Løft forsigtigt de planter, der har flere rosetter, fra jorden. Så burde du kunne trække planterne fra hinanden. Sørg for, at hver del har en god mængde rødder og topvækst, og genplant derefter delene i fugtig, veldrænet jord.

*Hilsen Kenn Römer-Bruhn,
haveekspert, blomsterhaven.dk
have@soendag.dk*

Rose (Rosa)

Roser er kendt som havens dronning, og med god grund. Deres skønhed og duft gør dem til et must i enhver sommerhave. Der findes mange forskellige sorter af roser, så der er noget for enhver smag. Vælg gerne sorter, der er kendt for deres duft, som fx 'New Dawn' eller 'Gertrude Jekyll'. Roser kræver lidt pleje i form af beskæring og gødning, men belønningen er overdådig blomstring og en fantastisk duft.

Tvillingen

Horoskop

VÆDDEREN

21. marts - 19. april

Denne uge handler om nye begyndelser. Du vil føle dig energisk for at tage fat på nye projekter. Følg dine drømme med beslutsomhed, men husk at lytte til din krop. Kærligheden blomstrer, og det er et godt tidspunkt at vise din partner, hvor meget du værdsætter dem.

KREBSEN

21. juni - 22. juli

Denne uge vil du føle sig ekstra følsom og intuitiv. Lad din indre stemme guide dine beslutninger. Det er en god tid til at fokusere på selvpleje. Familieforhold kan komme i fokus, og det er vigtigt at være åben og ærlig i dine samtaler. Kærligheden kan bringe overraskelser, så vær klar til at omfavne dem.

VÆGTEN

23. september - 22. oktober

Denne uge bringer harmoni og balance. Du vil finde glæde i sammenkomster og styrke dine relationer. Kærligheden kan føles særlig stærk, og det er en god tid til romantiske gestusser. Arbejdsmæssigt kan samarbejde føre til succes, så vær åben for andres ideer og input.

STENBUKKEN

22. december - 19. januar

Denne uge er præget af målrettethed og disciplin. Du har mulighed for at opnå store ting, hvis du holder fokus. Økonomisk stabilitet kan være inden for rækkevidde, så vær strategisk i dine beslutninger. Kærlighedslivet kan kræve lidt ekstra opmærksomhed.

TYREN

20. april - 20. maj

For Tyren er ugen præget af stabilitet og tryghed. Du vil opleve en følelse af ro og balance. Dette er en ideel tid til at fokusere på hjemmet og dine nære relationer. En ven eller et familiemedlem kan have brug for din støtte, så vær åben og tilgængelig. Økonomisk set er det en god uge at planlægge fremtiden.

LØVEN

23. juli - 22. august

Denne uge handler om kreativitet og selvtillid. Brug din naturlige karisma til at imponere andre og sætte dine ideer i gang. Sociale arrangementer kan bringe nye venskaber og genoplive gamle relationer. Husk at værdsætte dine nærmeste og vise dem din kærlighed.

SKORPIONEN

23. oktober - 21. november

Du vil opleve en intens uge med transformation og dybe følelser. Det er tid til at lade gamle vaner dø og omfavne nye bedre. Dine intuitive evner er stærke, stol på din intuition. I kærligheden kan dybe samtaler bringe jer tættere. Professionelt kan du se frem til gennembrud, hvis du følger dine passioner.

VANDMANDEN

20. januar - 18. februar

Det er en uge for innovation. Dine unikke ideer kan føre til spændende muligheder, vær ikke bange for at tænke uden for boksen. Sociale netværk og samarbejde kan bringe succes, så vær åben for at arbejde med andre. Personligt kan du finde glæde i at udforske nye interesser og hobbyer.

TVILLINGEN

21. maj - 20. juni

Kommunikation er nøglen for Tvillingerne denne uge. Du vil finde det nemt at udtrykke dine tanker og følelser, hvilket kan føre til dybere forståelse i dine relationer. Arbejdsmæssigt kan nye muligheder åbne sig, så vær klar til at gribe dem. Husk at tage tid til dig selv og finde glæde i de små ting.

JOMFRUEN

23. august - 22. september

Denne uge handler om organisation. Det er en ideel tid til at rydde op i dit liv, både fysisk og mentalt. Fokuser på at skabe balance i dine rutiner. Professionelt kan du opleve fremgang, hvis du arbejder målrettet. Sundhed og velvære bør også være i fokus, så sørg for at tage godt vare på dig selv.

SKYTTE

22. november - 21. december

Det bliver en eventyrlig uge med. Du vil føle dig tiltrukket af nye oplevelser og læring. Tag chancer og vær åben for at opdage nye horisonter. Kærlighed og venskaber kan blomstre, når du deler dine oplevelser med andre. Arbejdsmæssigt kan du finde ny inspiration og motivation, så vær klar til at tage initiativ.

FISKEN

19. februar - 20. marts

Din uge bringer refleksion og introspektion. Det er en god tid til at dykke ned i dine følelser og finde klarhed i dit liv. Mindfulness kan være særligt gavnlige. Kærlighedslivet kan være fyldt med dyb forståelse. Professionelt kan du drage fordel af at revurdere dine mål og planer.

AF CHATRINE OPPENHEIM. ILLUSTRATION MADS VESTERGAARD

Mad

DEN PERFEKTE OPSKRIFT PÅ GODT HUMØR ER GOD MAD

19%

af danskerne synes, det er en udfordring at finde inspiration til vegetarisk mad.

kilde: Arla

Skær løg uden tårer

Vidste du, at du kan slippe for tårer, når du skærer løg? Skær enderne af løget, og opvarm det i 30 sekunder i en mikroovn. Så fjernes enzymerne og saften, der giver tårer, men smagen og vitaminerne bibeholdes.

En god rod

Før du skærer i den, ligner den mest en kartoffel, men når du ser skiverne med huller, ved du, at der er noget helt andet på færde. Lotusrodens konsistens er sprød, og smagen er fersk og ren. Skiverne er gode i wokretter eller salater. Du kan også fritere dem, så de bliver til sprøde, mønstrede chips.

Så skal der dækkes op

Dæk bordet med noget kønt. Karmen kommer i en række overdådige mønstre og farver, så du er sikker på at finde et match til dit spisebord. Servicen måler Ø 28 cm, få 4 for 349,92 kr. (ILVA).

Pasta al dente

Vær opmærksom på kogetiden, når du koger pasta – og kog den hellere for lidt end for meget, så den stadig har bid, ligesom de kan lide det i Italien. Start med at fylde en stor gryde med vand og rigeligt salt. Lad vandet koge, og hæld pastaen i. Vandet skal blive ved med at bulderkoge, så pastaen svømmer rundt i vandet og du undgår at de klistre sammen.

One in a melon!

Vandmeloner er den perfekte snack om sommeren. De er ikke kun sunde, deres høje vandindhold køler i den hede sommervarme. Faktisk er 92% af vandmelonens vand, men de er stadig søde.

AF Lisa Westesen. FOTO Rikke Mortensen

KCAL PER PERSON
483

Gazpacho med vandmelon

15 minutter

4 personer

100 g hvedebrød

1 ½ dl vand

1 fed hvidløg

1 lille rødløg

1 kg tomater

200 g agurk

1 rød peberfrugt

750 g vandmelon

3 spsk. Olivenolie

2 spsk. Sherryeddike eller

anden vineddike

Salt og peber

Til servering:

50 g agurk

50 g vandmelon

50 g feta

1 spsk. Olivenolie

4 skiver hvedebrød

Tilberedning: Udblød brødet i vand i 10 minutter. Pil hvidløg og rødløg, og hak begge dele groft. Skyl tomater, agurk og peberfrugt. Skær skrællen af vandmelon. Skær det hele i grove tern, og blend med brød og olie, til konsistensen er jævn og cremet. Fordel suppen i en beholder, og smag den til med eddike, salt og peber. Lad suppen bliver kold på køl.

Servering: Skyld agurken, og skær den i små tern. Skær vandmelon i små tern. Smuldr feta. Dryp olie over suppen, og top med agurk, vandmelon og feta. Servér straks med brød.

En skålfuld sommer

Selvom de ikke kræver mange minutter i køkkenet, er der fuld smæk på wow-faktoren i de her delikate retter, der smager af sommer.

Fuldkornspasta med rejer

20 minutter

4 personer

400 g fuldkornspasta

2 fed hvidløg

400 g grønne asparges

1 håndfuld frisk dild

300 g ferske tigerrejer uden skald

1 spsk. smagsneutral olie

2 ½ dl hvidvin

2 ½ dl madlavningsfløde 15%

150 g friskbælgede ærter

1 ½ spsk. majsstivelse

Salt og peber

Til servering:

1 håndfuld frisk dild

Tilberedning: Kog pastaen som angivet i anvisningen på pakken. Hæld vandet fra, men gem en smule af det. Pil og hak hvidløg. Skyld asparges, skær enderne fra, og skær stænglerne i mundrette stykker. Steg hvidløg og rejer i olie på en stor pande i 1-2 minutter, til rejerne lige akkurat er tilberedte. Sæt dem til side. Hæld hvidvin på panden, og lad den koge ind til den halve mængde. Tilsæt fløde, asparges og ærter. Bring pandens indhold i kog, og lad det simre i 2 minutter. Jævn med majsstivelse rørt ud i vand, og smag til med salt og peber. Vend pasta og rejer i saucen, og juster evt. konsistensen med lidt af kogevandet fra pastaen.

Servering: Pynt med duske af dild og servér straks.

KCAL PER PERSON
410

Tip!

Husk altid at bruge kogevand i dine pastaretter. Det samler det hele og giver en glansfuld ret.

Spidskålssalat med kylling

20 minutter

4 personer

400 g tilberedt kyllingefilet

1 spidskål

1 bundt forårsløg

4 radisser

½ agurk

1 avocado

100 g ærter fra frost

2 håndfulde blandet grøn salat

100 g blåbær

Dressing:

25 g blå ost, f.eks. Danablue

1 ½ dl skyr

½ dl let mayonaise

1 tsk. Dijonsennep

¼ citron

1 knsp. sukker

Salt og peber

Tilberedning: Pluk kyllingefiletten i små stykker. Skyld og snit spidskål fint. Hak forårsløg fint. Skyl radisser, og skær dem i skiver. Skyld agurk, og skær den i tern. Flæk avocadoen, og skær avocadokødet i tern. Giv ærter et kort opkog, og afdryp. Bland det hele sammen med salat og blåbær i en serveringsskål.

Dressing: Bland blå ost sammen med skyr og mayonaise, til konsistensen er grov. Smag til med sennep, citronsaft, sukker, salt og peber. Servér sammen med spidskålssalat.

KCAL PER PERSON
612

FORFATTER ELSEBETH EGHOLM

Jeg tror godt, jeg kan tillade mig at klappe mig selv på skulderen

Når noget tynger Elsebeth Egholm, søger hun gerne ud i naturen. Det hjælper, har hun fundet ud af. I år, hvor det er 25 år siden, hun debuterede som forfatter, har hun skrevet en svær roman, som hun bare måtte skrive.

AF Britta Jensen. FOTO Mikkel Hansen. Makeup Susan Ydsted

Regnen vælter ned over Aarhus, vinduesviskerne på Elsebeth Egholms bil pisker af sted, trafikken i centrum klumper sammen, og mens hun forsøger at få os med over for grønt lys, siger hun med hurtigt blik over mod passagersædet: - Jeg elsker regnvejr! E-l-s-k-e-r det!

Og det er ikke ironisk ment, selv om ironi virker ret oplagt i situationen. Den allerførste sætning i hendes nye roman er faktisk også: "Det regnede". Og fascinationen for regn, sommer-regn, vandpytter, bare fødder på regnvådt græs, er noget, som knytter to af romanens hovedfigurer sammen, og i det hele taget spiller naturen og dens helende kraft en kæmpe rolle i den nye roman.

Elsebeth Egholm er typen, der tilbyder at hente én ved stationen, når man kommer med tog fra København, regn eller ej. Hun er typen, der står

inde i banegårdshallen og vinker dig velkommen. Og typen, der slår det hele hen med et: "Det er da ingenting. Jeg skulle alligevel ind og handle". Og så er hun typen, der på et tidspunkt siger: "Jeg skal fortælle dig en historie...", og formår at sige det, så man virkelig slår ørerne ud. Men vi begynder et andet sted, efter at vi er landet i Aarhus-forstaden Risskov, hvor hun bor: - Og det her er jo ikke i den fine ende af Risskov, indskyder hun lige.

- Vi er hverken tæt på vandet eller noget. Til gengæld har vi Møllerup Skov bare 10 minutters gang herfra, og lidt længere væk ligger Egå Engsø, hvor vi også går ture med hunden. Så her er vi glade for at bo.

Det var her, hun sad den søndag, den 3. juli 2022, da hun hørte nyheden om skyderiet i indkøbscentret Field's i København, hvor en ung mand skød og dræbte tre tilfældige mennesker

og sårede flere andre. Hun var rystet, ligesom resten af Danmark var det. Men det satte også noget i gang i hende. Og det "noget" er resultatet i romanen "Budbringeren", som udkom for nylig.

- Nyheden om den yderst tragiske hændelse i Field's var jo ikke mange timer gammel, forklarer hun, før man fik fornemmelsen af, at her var tale om en ung mand, der var psykisk syg. En psykotisk, ung mand, viste det sig, der var blevet trappet ud af sin medicin og ovenikøbet havde forsøgt at ringe efter hjælp flere gange, selv da han var i centret. For mig tegnede der sig hurtigt et billede af, at der var andre, der havde større ansvar for det, der skete, end lige den unge mand. Det skrev jeg en opdatering om på Facebook. Om at nu måtte vi altså poste flere penge og ressourcer i psykiatrien, for vi kan ikke være andet bekendt.

- At vokse op på en
planteskole indpodede
mig med glæde ved
at være udendørs og
glæde ved naturen,
men ikke med lyst til at
plante planter.

Kort om Elsebeth Egholm

Født 19.9 1960 i Nyborg.

Den yngste af tre
søskende. 1970 flyt-
ter familien til Lisberg
ved Aarhus.

1999: Debuterer med
romanen "De Frie
Kvindes Klub".

2002: Udkommer med
første krimi "Skjulte fejl og
mangler", som er den
første i serien om
journalist Dicte Svendsen.

Seneste udgivelser:

Spændings- og
kærlighedsromanerne
"Som natten kender
stjernerne", 2020, "Den
røde glente", 2022 og
"Budbringeren", maj 2024.

Og hendes opdatering fik mange til at reagere. Hun oplevede, at de fleste stort set delte hendes betragtninger, men der opstod også en længere diskussion om skyld.

- Og her var der nogle, der var hårde i filten, synes jeg. Drab er drab, mente de, og det skal straffes uden skelen i diagnose. Så enkelt mener jeg jo ikke, der er. Jeg blev ked af det og vred. De senere år har vi fået nedbrudt mange tabuer i forhold psykiske diagnoser, til ADHD og autisme f.eks. Men netop de meget tunge psykiatriske diagnoser bliver stadig stigmatiseret og forbundet med skræmmebilledet. Jeg kender flere, der siger at de ville blive bange for et menneske, hvis de fik at vide, at det menneske havde f.eks. diagnosen skizofreni. Og det er jo

simpelthen så synd.

Det sker godtnok indimellem, at mennesker med

de tunge diagnoser går grassat, men det er der også af og til nogle af os andre, der gør, og langt, langt de fleste kommer aldrig derud. Det er mennesker, vi skal se på som mennesker, og i hvert fald også som mennesker, der ikke kan gøre for, at de har en sygdom.

Jeg har aldrig været til det praktiske. Jeg har heller ikke grønne fingre.

Ser det allevegne

Hun havde længe ledt efter en indgang til at skrive om at være pårørende til psykisk syge mennesker, for det ligger hende på sinde, forklarer hun videre.

- Man ser det jo allevegne. Det er mange, mange familier, der kender til at have en i kredsen, der på grund af psykisk sårbarhed skal passes på og tages ekstra hensyn til. Og det optager mig. Det har optaget mig længe. Og så skete dét i Field's. Det var et konkret skub, jeg fik dér. Og da tænkte jeg: "Nu vil jeg fandeme skrive en

roman, hvor det er en af de personer, vi ellers kan være bange for eller ikke tør have noget med at gøre, der er helt i historien! Hvorfor skulle de ikke lige så godt kunne være helte?!" Er hun ude i et ærinde med sin skønlitterære roman? Ja, dét er hun. Ude i et ærinde båret af et håb om at kunne være med til at nedbryde det tabu, som hun ser stadig findes i forhold til mennesker med de sværeste psykiske lidelser og deres familier. Hun beskriver sin roman som "en blanding af en familiefortælling, en kærlighedshistorie og en krimi".

- Men jeg forventer mig ingen store falbelader fra nogen af dem, siger hun tørt, - og romanen skal nok få kritik. "Egholm vil meget forskelligt på én gang, og intet af det lykkes". Jeg kan lige se det for mig. Men jeg har skrevet den bog, som jeg synes, den skal være.

Skriver på Gozo

I aftes kom Elsebeth hjem fra Gozo, hvor hun har været i to uger for at skrive på sin næste roman. Elsebeth har boet på Gozo "on and off" i flere år og har en lejlighed, som fungerer som skrivested. Hun mødte sin første mand, forfatter Philip Nicholson, på øen og giftede sig med ham i 1995. Han døde i 2005. Året efter mødte hun sin nuværende partner, Jürgen Klahn, på krimimessen i Horsens, og de har været sammen siden.

Elsebeth debuterede for 25 år siden som skønlitterær forfatter og reflekterer over sin karriere med tilfredshed. Hun vidste allerede som 10-årig, at hun ville være forfatter eller pianist, men valgte journalistvejen efter fire år på Det Jyske Musikkonservatorium. Hun blev bagsideredaktør på Berlingske Tidende, men sagde op for at blive freelancer. I 1999 debuterede hun med romanen "De Frie Kvinders Klub", som blev godt modtaget og vandt en bogpris.

Drivkraften

Når Elsebeth bliver stillet spørgsmålet: "Hvad er din drivkraft" eller "Hvad har ført dig til dér, hvor du er i dag?", ved hun, at hun må tilbage til forældrenes planteskole. Og også tilbage til den del af planteskolelivet, der handler om forretning, og hvor "manden med mappen" ind imellem bankede på. Ligesom han i øvrigt gør det på det savværk, som familien i hendes roman nye roman driver.

- Økonomisk stabilitet har været en stor drivkraft for mig. Sådan er det bare. For det havde vi netop ikke i min opvækst. Der hang hele tiden en økonomisk usikkerhed over et havecenter. "Manden med mappen" var jo stævningsmanden. Fra jeg var ung, lovede jeg mig selv, at sådan ville jeg ikke leve mit liv. Jeg ville ikke gå og være nervøs for stævningsmanden. Jeg ville sikre mig, at jeg kunne klare mig. Og sådan kan jeg simpelthen ikke leve. Men det er heller ikke nogen skam at sige. Eller er det? Penge er jo også lidt tabu at tale om...

- Egentlig burde være okay at sige åbent: Mine udfordringer i livet har været, at jeg gerne ville skrive og spille musik, og da værken eller giver den trykkeligste økonomi, har jeg skullet finde en måde, hvorpå jeg kunne beskæftige mig med det, jeg har lyst til og evner for og sikre mig økonomisk tryghed. Det blev så at skrive, som jeg gør og som jeg altid gerne har villet: Skrive bøger, der er beregnet til brede publikum. Så ja, konklusionen er: Det har ikke **KUN** noget med økonomi at gøre, at jeg laver, hvad jeg laver i dag, men det har **OGSÅ** noget med økonomi at gøre.

Her, et stykke inde i eftermiddag, hvor regnen for resten er stoppet, og solen rækker ud gennem stuevinduerne, er det så, hun siger det dér: "Jeg skal

”
Og dér sad jeg så og læste The Guardian og kom i tanke om, at den bog havde jeg da vist.

fortælle dig en historie..." Historien handler om penge. Men hun kan godt lide at fortælle den, og det er ikke fordi den handler om penge...

Sidste år læste Elsebeth en artikel i The Guardian om en førsteudgave af "Harry Potter and The Philosopher's Stone", som skulle sælges på auktion for mange penge. Hun råbte straks på sin mand, Jürgen: "Den bog tror jeg, vi har stående i reolen!"

Hun begyndte historien forfra: Da hun boede på Gozo med Philip, ringede Philips agent, Chris, som var litterær agent i London. Chris havde modtaget et manuskript fra en ukendt forfatter,

J.K. Rowling, og taget en chance på trods af afvisninger fra flere forlag. Manuskriptet blev antaget af det lille forlag Bloomsbury, som trykte det i et begrænset oplag. Chris sendte parret et eksemplar af bogen. Da Elsebeth læste om auktionen sidste sommer, fandt hun to i sin reol. Hun kontrollerede, om de var førsteudgaver ved at lede efter specifikke fejl, som kun fandtes i førsteudgaven. Da hun var sikker, ringede hun til Bonhams auktionshus. En af bøgerne blev solgt på auktion, hvilket finansierede renoveringen af to badeværelser i deres 70'er-villa, det eneste ikke renoverede i villaen og en torn i hendes øje..

Hun ser ud ad vinduet mod haven og reflekterer over naturens helende kraft. At lytte til fuglesang, studere regndråber og indsnuse duften af våd jord har en beroligende effekt. Hun afslutter med at spørge, hvad jeg synes om badene. Jeg så kun det ene, men det var flot – ikke blæret eller pralende, men flot.

REJSESKRIBENT
Hanne Fritz

hanne.fritz@soendag.dk

Rejsetips

Rejsekskribent **HANNE FRITZ**
guider dig til de bedste ferieoplevelser

SAMSØ

Råvarefestival

Et mylder af boder med friske ærter, kartofler, rødbeder og andet godt. Lækre smagsprøver er bare nogle af elementerne i Samsø Råvarefestival, der er fast tradition hjertet af i råvaremekkaet midt i Kattegat. Festivalen holdes 15. og 16. juni ved Sambiosen i Tranebjerg og byder også på langbordsmiddag, madboder og workshops, samsoravarefestival.dk.

HOLLAND

Nederlands perle

En af danskernes absolut yndlings destinationer. Især betaget er vi af Amsterdams Sofitel Legend The Grand Amsterdam, der har modtaget den prestigefyldte titel som "Netherlands' Leading Hotel" ved World Travel Awards. Her er det ikke bare hotel- og rejsebranchen, der stemmer, men også gæsterne selv. En stor del af dem kommer fra Danmark. Så hvis du endnu ikke har besøgt dette skønne hotel, er den nye pris endnu en god grund til at gøre det. Du kan læse mere på sofitel-legend-thegrand.com.

FINLAND

Oplev lykken

Efter at Finland for syvende år i træk er kåret som verdens lykkeligste land, er det nærliggende at opleve landet som turist. Finland er landet, hvor lykken findes i selv små ting såsom at spise en is langs Helsinkis 131 kilometer lange kystlinje, gå i en af de mange offentlige saunaer eller kampere nær en af landets talrige søer. Læs mere på, myhelsinki.fi.

HARZEN

Das schöne Harz

En destination i det skønne Harz jeg varmt kan anbefale er Romantik Hotel Braunschweiger Hof i Bad Harzburg, der har modtaget den prestigefyldte titel som "Germany's Leading Boutique Hotel" ved World Travel Awards. Så hvis du endnu ikke har besøgt dette charmerende hotel, er den nye pris endnu en god grund til at gøre det. romantikhotels.com/Bad_Harzburg.

KORSICA

Middelhavets skat

Porto Vecchio er ikke bare en af de mest imponerende byer på Korsica, men i hele Frankrig. Med bymure, direkte på klippekanter, der stikker udover middelhavet, får du et betagende syn, der samtidig viser Korsikanernes ævne til at overstå naturens kræfter, korsika.com.

AF HANNE FRITZ
FOTO JOHN NIELSEN, ASKER HALLE

I USA er politik en kampplads, hvor fronterne er trukket skarpt op, og landet synes splittet i to. I Storbritannien er Brexit stadig en kilde til splid og usikkerhed, og i Frankrig ser vi massive protester og strejker, når befolkningen føler sig uretfærdigt behandlet. Men herhjemme i Danmark ser det anderledes ud. Vi har det godt her i Danmark. Når vi sammenligner os med lande som USA, Storbritannien og Frankrig, står det klart, hvor heldige vi er. Vi er et lille land med et stort hjerte, og vores fokus på fællesskab og lighed er noget, vi kan være stolte af.

Tag for f.eks. vores sundhedssystem. Mens amerikanerne diskuterer, om sundhedspleje skal være en rettighed eller en luksus, har vi i Danmark en universel sundhedspleje, som sikrer, at alle kan blive behandlet. Ingen skal vælge mellem at betale huslejen og gå til lægen. I Storbritannien kæmper NHS med underfinansiering og personale udfordringer, hvilket påvirker patientplejen negativt. I Danmark har vi en grundlæggende tryk i vores sundhedssystem, som vi ofte tager for givet.

Om hvad med uddannelsessystemet? I USA kan det koste en mindre formue at få en uddannelse, og mange starter voksenliv med en gæld, de måske aldrig kommer ud af. I Frankrig ser vi hyppige studenter protestere mod reformer, der truer uddannelsens tilgængelighed for de mindre heldige. I Danmark er

Politisk Fred

I Danmark handler politik om fælles at finde løsninger – som en skål havregrød på 1. klasse.

det gratis at uddanne sig, og vi får endda penge for at studere. Det er en sjældenhed.

I USA er kampagnerne dyre og reklamerne skingre. Retorikken er hård. Det er et land, hvor magt og penge ofte

går hånd i hånd, og hvor politikere bliver celebre og skaber polarisering snarere end samling. Når vi sammenligner med USA, er dansk politik en beskeden affære. Her handler det om at finde løsninger, der fungerer for fællesskabet, ikke kun for dem, der har flest

penge. I England og Storbritannien har Brexit splittet nationen og skabt dybe sår, der stadig ikke er helet. I Frankrig går

folk på gaden i massevis, når de føler, at deres rettigheder bliver trådt på. Her i Danmark kan vi selvfølgelig også blive uenige, men vores tilgang er anderledes. Vi taler sammen, vi lytter til hinanden, og søger kompromiser. Vores samfund bygger på tillid – tillid til hinanden og til vores institutioner. Det er en tillid, der gør, at vi kan diskutere vores forskelle uden at blive fjender.

Når jeg tænker på den forskel, tænker jeg på en episode, jeg oplevede for nylig. Jeg var med toget, og jeg følte mig ovenpå med pladsbillet til 1. klasse. Mit liv som DSB-rig passerede revy. I gamle dage serverede togstewardesser rejsemadder på porcelæn. Men for nylig, oplevede jeg at blive tilbudt havregrød på DSB 1. klasse. Et sundt kosttilskud, men ligefrem første klasses?

Mens amerikanerne strides om store spørgsmål, kan vi i Danmark diskutere småting som havregrød i toget. Det er en luksus at kunne bekymre sig om sådanne ting. Vi har råd til at leve enkelt og bekymre os om detaljerne, fordi vores fundament er så stærkt.

Så lad os værdsætte, hvad vi har. Lad os værdsætte, at vi kan sidde i toget og få serveret havregrød, og at vi kan tage på dyre ophold i Indien for at finde os selv. Vi har det godt her i Danmark, og det er noget, vi skal være stolte af. Vi har skabt et samfund, hvor vi tager os af hinanden, og hvor alle har mulighed for at trives. Det er noget, vi skal værne om, i en tid hvor verden synes mere splittet. end nogensinde.

Synspunkt-skribenternes mening afspejler ikke nødvendigvis bladets redaktionelle holdning.

”

Mens Amerika skændes om våbenlov, kan vi i Danmark diskutere vigtige emner som havregrød på første klasse. Livet er hårdt, ikke?

ULLA TERKELSEN er journalist og udenrigskorrespondent for TV 2, kendt for sine dybdegående rapportager fra internationale hotspots. Hun har dækket verdens betydningsfulde begivenheder og konflikter i flere årtier. Privat er Ulla kendt for sin passion for kultur og rejser, og hun har en forkærlighed for fransk kunst og litteratur.

THE HIGHLIGHT
OF THE NIGHT

NIGHT
SCENT

LÆS MERE OG SE POSTS PÅ
[MADSA74.WIXSTUDIO.IO/PORTVESTG](https://madsa74.wixstudio.io/portvestg)